

EL kõrgemate kohtute presidentide kohtumine
Euroopa Kohtu kohtunikega

27.-28. märts 2011

Luxembourg

Mari-Liis Lipstok

Riigikohtu esimehe abi

28. märtsil 2011 kogunesid Euroopa Liidu kõrgemate kohtute presidentide võrgustikku liikmed (kohtu esimehed) Euroopa Kohtu president Vassilios Skouris kutsel Luxembourgis seminaril, kus arutati **EK ja liikmesriikide õiguslast koostööd tsiviil- ja kriminaalasjades**, vt EL toimimise leping art 81 ja 82. Riigikohtu esimehe esindaja oli kriminaalkolleeegiumi esimees **Priit Pikamäe**, Eesti delegatsiooni kuulus ka esimehe abi Mari-Liis Lipstok.

Seminarist võtsid osa kokku **20 liimesriigi delegatsioonid**, kohal oli ka võrgustikus vaatleja staatuses olev Horvaatia Ülemkohtu president.

Seminar oli jaotatud kahte ossa.

Esmalt tutvustas Soome ülemkohtu esimees pr Pauline Koskelo EK praktikat nn Brüssel I määruse kohaldamisel (Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades), kus on palju eelotsusemenetluse kohtupraktikat ning mis on ühtlustunud osa piiriülese toimega tsiviilasjade otsuste tunnustamisel. Koskelo märkis, et eriti lapse õiguste kaitse valdkonnas on oluline viia ühe riigi otsuste teises liikmesriigis tunnustamata jätmine miinimumini. Teise näitena tõi ta pankrotimenetluse toimingute tunnustamise. EK kohtunikud rõhutasid hilisemas arutelus, et eelkõige on oluline tagada õiguse liikmesriigi tasandil, mitte lootma EK pakutavatele tõlgendustele. Pr Koskelo tõi ka välja, et EIK praktika Haagi lapseröövi konventsiooni kohaldamise praktika ulatub kaugemale, võrreldes Brüssel II määrusega (EL nõukogu määrus 2201/2003). Seejärel rääkis EK Rumeeniat esindav kohtunik pr Camelia Toader õiguslaste koostöö arengist alates Rooma lepingutest kuni Lissaboni lepinguni. Toob välja, et tihti ei usalda ühe riigi kohtusüsteem teist, just usaldamatusega on tarvis võidelda. Arutelu jäi kõlma, et oluline on kohtu kiire ja täpne reageerimine teise riigi kohtu taotlusele: kui tuleb infopäring nt mõne lapse suhtes pooleli olevate menetluste ja nende sisu kohta.

Pärastlõunal andis Hollandi Ülemkohtu esimees hr Geert Corstens ülevaate väljakujunenud õiguslastest koostööst kriminaalasjades: subsidiaarsus vs liikmesriigi õigustraditsioonid, kriitika EK lahenditele. EK Taanit esindav kohtunik hr Lars Bay Larsen ütles kokkuvõtvalt oma ettekandes, et EL toimimise lepingu art 82 sõnastus on kiirustades vastu võetud poliitiline kompromiss, mis ei ole kuigi õnnestunud. Kriminaalasjade koostöö nn lipulaev on EL vahistamismäärus, millele iga liikmesriik annab oma tõlgenduse.

Külgnevalt arutati EL Euroopa Inimõiguste konventsiooniga liitumise arenguid: hetkel on pooleli Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu vahelised läbirääkimised, mis loodetakse lõpetada 2011. a jooksul. EK on hetkel äraootaval seisukohal.